

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De seruanda pudicitia per exempla gentilium ca. vi

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE SACRIS VIRG.

ximilianus Cæsar totam ferme uenetiani excursioni
 bus deuaftaret, omnesq; ex eo undique de agris in
 tra mœnia confluerent, urbem ingreffa, & à propin
 quis (ut fit in eiusmodi fuga) deperdita, dum ignara
 locorum flens, & errans trepide omnia circum lu
 strat, in manus forte incidit militum Venetorum, qui
 præfidio urbis stabant: à quibus tracta est in proxima
 contubernia, ut ibi ludibrio haberetur eius pudicitia:
 sed nescio quo fato profiliit misera puellâ domo: &
 recta ad portam, qua paulo ante ingreffa fuerat festina
 procurrit, putans se fore inter hostes atque in agris, &
 ubiq; locorum, q̄ intra urbis mœnia tutiorem. Inse
 quantur incesti illi, ac impii prædones: fugit exterrita
 puella more trepidæ & imbellis damæ, quæ à canibus
 acta fugam rapit in nemora, & saltus: & ubi aliter eua
 dere non sperat, de prærupta quapiam saxi crepidine
 sese præcipitat, malens subito casu conteri, q̄ compre
 hensa ludibrio esse rabidis molossis. Haud secus in
 foelix illa, ubi effugium nullum uidet, de ponte cor
 uo, ubi forte aderat, in adjacentem fluuium sese de
 mittit: & dum propositi tenax ab illis adiuuari recus
 fat, & hastas renuit, quas illi porrigebant, aquis tan
 dem suffocatur: inuentaq; paulopost, in proxima ripa
 sepeditur: haud digna meo quidem iudicio quæ ibi
 sepeditur. Verum tamen certum est, q̄ sicut nihil
 prodest impiis celebris, uel speciosa sepultura, ita nil
 obest iustis ullis, aut nulla.

De seruanda pudicitia per exempla gen
 tilium. Cap. VI.

Quid mirum hæc esse facta à Christianis uirginibus, quæ Christum norant: quum plerisq; etiam gentilibus solo integritatis amore tantæ curæ uirginitatem, tantoq; odio corruptionem fuisse

legamus, ut earum multæ quum eam fæditatem aliter propulsare à se honestius non possent, uoluntaria morte repulerint? Legitur enim ex quinquaginta Lacedæmoniorum uirginibus quæ ad Messenios de more gentis sacrorum causa missæ fuerant, ab hospitibus de stupro tentatis, nullam repertam fuisse, quæ aliqua arte allici, ad consentiendum potuerit: sed omnes unanimiter quum sibi uim parari cernerent, pro tuenda castitate mortem sibi ipsis consciuisse: eligentes potius extra patriam apud externos mori, quàm sic corruptas ad suos in patriam incolumes proficisci. Quo digno præconio celebrabitur captiuæ illius Thebæ uirginis constantia: cuius coniugium quum Nicanor rex eximia illius forma captus ardentissime expeteret, nunquam potuit impetrare, & si captis Thebis factaq; iam serua id maxime optare debuisset. Sensit pudica mens longe præstare uirginem esse, quàm reginam. Eam itaq; cupidus amator, non nisi extinctam tenuit: propriis naris que sese manibus interremittit. Neque minori certe studio Milesiæ quondam uirgines didicerant seruare uirginitatem: quæ ex impetu Gallorum cuncta uastantiu, imminentem sibi turpitudinem, uoluntaria morte fugerunt. Pari proposito Monima & ipsa Milesia, quæ à Mithridate rege Ponti uehementissime exposceretur in coniugem, aspernata tanti regis thalamu, nomenq; & honores regios, dum ad illum inuita traheretur, perinde ac si duceretur ad stuprum, sibi ipsi mortem consciiuit. Decedasi quoque filiarum uirgines quanti & ipsæ pudicitia decus fecissent subsecuta nece monstrarunt. Nam quum ab hospitibus, quos temere, ac imprudenter hospitio suscepissent, uis sibi illata fuisset, noluerunt post amissam pudicitiam super uiuere, & si honeste potuissent: absuit enim dedecus, unde absuerat peccandi uoluntas: mutuis namq; uulneribus cõfossæ unanimiter conciderunt. Fortius, atque etiam generosius Thebæ

DE SACRIS VIRG.

ita quædam abreptæ uirginitatis damnum solata est, nam uim passa ab hoste, mærorem aliquandiu dissimulata stupratorem suum dormientem, & nihil tale suspicantem obruncat, lætabunda; quæ suam ita strenue pudicitiam uita foret, subinde & seipsam interemit, ne forte rursus uim similem ab alio pateretur. At quæ to foelcius puella alia similiter Thebana, Thimoclia nomine profligatum identidem ab hoste pudorem solata est: pulchrum dolum ad ulciscendam pudicitiam machinata. Hæc enim stupratorem suum Magni Alexandri præfectum astu perduxit ad puteum, ut inde aurum extraheret, quod ibidem præ timore belli pauloante se occultasse simulabat. Qui dum securus introspicit, pronior lapsi factus, repentino puellæ impulsu in præceps ad ima deuoluitur: ac superiniectis postea lapidibus miser obruitur. Quæ postmodum re compta, atque ad regem pertracta: ab eo non solum impunita dimittitur, sed laudata magnopere de tam præ clara uisione, etiam immunitate donatur: atque ab eo ipso rege cautum, ne qua posthac ingenuæ domui afferretur iniuria. Minerua quoque gentilium dea parentem dicitur interemisse uirginitatem suam uiolare cupientem. Mica Eliensis hic nullo modo tacenda est, quæ quum forma præstaret, & Lucius Aristoni Eliensium tyranni satelles eius amore deperiret, nunquam adduci potuit, ne parentum quidem precibus, ut lasciuia iuuenis libidinibus assentiret. Quæ quum tandem uim pati cogebatur, aduoluta paternis genibus rogabat, ut trahi se ad stuprum non sineret: sed ut potius in tueri eam mortuam uellet, quàm corruptam. Interim effrænata libidine correptus impius satelles eam ita complexam parentem grauisimis plagis affecit, & demum omnia fortè animo tolerantem, ut erat, demisso in paterno sinu capite, iugulauit. Maluit uerecunda puella sic in sinu patris crudeliter necari uirginitate salua, quàm

in sinu adolescentis molliter teneri amissa pudicitia
 multo chariorem sibi fuisse pudorem declarans, q̄ uis
 tam. Quid Phædonis filias memorem: quæ adiudica
 cato patre ad mortem, quasi tyrannidem affectasset, ne
 quid & ipsæ in se grauius, & hostilius, q̄ sui pudoris
 candor exposceret, populi furentis impetu pati cogere
 rentur, complexæ inuicem in puteum sese præcipitas
 runt: Quid & per multas alias gentiles referam: quas
 recensere longum est, & fortasse superfluum. Ignoras
 uerunt hæc quidem omnes uotum illud, ac sacrosan
 ctum foedus connubii spiritualis, nec uirginitatis suæ
 sponsum Christum nouerant, nec ullis erant strictæ
 uotis continentia: attamen tanto studio integritatem
 pudoris adamarunt: ut nullo ingenio, aut ui expugna
 ri potuerint, ut uirginitatem licito alioqui matrimonio
 commutarent. Quare uel ex hoc dignæ profecto ui
 dentur fuisse, ut agnoscerent Christum ueræ sponsum
 uirginitatis: cui uel sic ignaræ sese tanto studio, atque
 affectu dicauerant. Hæc habui nobilissimæ uirgines,
 quæ ex uariis excerpta auctoribus, uobis pro pudici
 tiæ norma proponerem: ethnica etiam exempla adiu
 cere minime ueritus, quo scilicet apertius cognoscat
 Christiana uirgo, qua sit animaduersione plebæda, quæ
 uirginitatem suam tam solenni ritu Christo Deo des
 sponsatam, ultro corrupendam nefariis stupratoribus
 dedat: atque simul intelligat quanti sibi faciendus sit uir
 ginitatis thesaurus, qui etiam gentilibus tanti fuerat, ut
 eum uita ipsa multo existimauerint chariorem. Ah
 quanto optabilior gratiorq; uideri debet is thesaurus
 uirginibus Christianis: quæ modo in eo seruando, non
 quidem, ut olim illæ, uitam amittunt, sed inueniunt.
 Verum quanto nunc facilius, atq; fœlicius seruare poss
 unt uirginitatem, quæ uolunt: tanto grauius puniens
 dæ sunt professæ, quæ negligunt. Olim & enim san
 ctæ uirgines ui à lenonibus trahebantur ad lupanar,

DE SACRIS VIRG.

nunc aut contra muris & claustris quasi ui custodiuntur, ne corruptoribus pateant, Vide quanta diuersitas temporum, & moru: tunc illis non licebat arbitrati suo caste degere, nunc uero nostris non licet ex sua libidine impudice quicquam facere.

Quam dignis, & magnificis titulis decorentur in sacris literis uelatae uirgines Christi.

Cap. VII.

Cant. 2

Apoc. 3

Esa. 62

Cant. 4

Cant. 4

Ibidem

EIa modo prudentes uirgines quae assiduo certamine sexum acriter oppugnatis, & mundum deseruistis propter Christum perstate uigiles, & lampades uestras oleo concinnate largissime, opperientes aduentantem iam iam sponsum qui cum una ingressurae estis ad nuptias, is blandis uos promissis, & dulcibus his uerbis inuitat. Veni, inquit, sponsa mea, ueni speciosa mea, ueni columba mea, Accipe coronam, quam tibi praeparauit. Ecce uenio cito, nemo accipiat coronam tuam. Quae nam est haec corona quaeso, qua auferri uetat, nisi tua ipsa uirginitas: quae te domini coronam esse facit, de qua legitur. Et eris corona gloriae in manu domini. Quum itaque corona domini dicaris propter decus, & sublimitatem uirginitatis, caue ne quid cominitas indignum, aut indecens capite saluatoris. Praeterea scriptum est de te in sacris literis. Hortus conclusus soror mea sponsa, custodi ergo fructus tuos, non exurgant in eo spinae, aut tribuli, sed uuae florentes emittant odorem suum. Non irrumpant latrunculi, qui destruant sepem pudoris tui, & surripiant delicias fructuum tuorum horto conclusas. Diceris quoque fons signatus, nemo ergo conturbet aquam cisternae tuae, ut ualeas pulchritudinem tuam, & decorem tuum in uitrea claritate fontis huius assidue speculari. Puteus etiam nuncuparis aquae uiuae: caue ne uiui latices conuertantur in faetentes lacunas, et puteus gelidus in stagna coquentia